

JAUME BARTUMEU CASSANY
EXACP DE GOVERN

Plaça del poble

Català: el privilegi és tenir-lo viu

Cal seguir enfortint el coneixement de la nostra llengua

El diccionari català-valencià-balear Alcover-Moll dona la següent definició del mot *privilegi*: “Avantatge excepcional o especial concedit a algú, sia atorgant-li un dret, sia eximint-lo d’un deure.”

Llegida aquesta definició no sembla pas que el dia a dia a Andorra es caracteritzi, en relació amb la llengua oficial del país, per una exempció “d’un deure.” Pel contrari, els que intentem viure, comunicar-nos i relacionar-nos en català, utilitzar-lo amb normalitat i accedir en aquesta llengua, que al capdavant és, com diu l’article 2 de la Constitució, “la llengua oficial de l’Estat”, als serveis públics o privats existents al nostre país, ens hem d’encarar continuament a una tensió lingüística.

Parlar de tensió ben segur sonarà com una música desconeguda per a molts que no estan confrontats diàriament a aquelles situacions tan desagradables en les quals una persona s’adreça en català (llengua oficial del país) a un treballador del comerç o de la restauració i per tota resposta rep una pregunta, “¿Cómo?”, en castellà, que gairebé ens fa sentir estrangers a casa nostra.

Front a aquesta desagradable situació no hem de caure en el camí fàcil de la confrontació entre llengües ni, seria pitjor encara, entre els que les parlen.

Lluny de caure en provocacions, d’introduir la política lingüística en el fangar que tant agrada als que no tenen arguments, penso que el que

cal fer és seguir treballant, en positiu, cap a la normalització lingüística.

Perquè les andorranes i els andorrans tenim el privilegi de comptar amb una llengua pròpia mil·lenària que continua provocant curiositat i admiració entre els que ens visiten. Un idioma viu que, a més a més, és d’una riquesa cultural incalculable, un element molt potent i un excel·lent element de comunicació i de relació. I també hauria de ser-ho de cohesió social i territorial.

**Cal reforçar
l’ensenyament de
la llengua entre els
nouvingsuts**

**El desequilibri és
entre el castellà,
d’una banda, i el
català i el francès**

Les polítiques públiques per fomentar la cohesió social i, alhora, fomentar l’ús social del català, haurien d’anar en aquesta línia, fugint de polèmiques i treballant per visibilitzar la joia lingüística, comunicativa i relacional que és el català, per prestigiar-la i per convertir-la en font d’oportunitats per tota Andorra i, no cal dir-ho, per donar a totes les persones oportunitats reals d’aprenentatge i ús en qualsevol context social.

El país necessita fa molts

anys reforçar l’ensenyament i la promoció de la llengua oficial entre els nou vinguts.

Una formació lingüística en la qual s’ha d’encabir les propostes ja existents que ofereixen cursos, mòduls o altre tipus de formacions de diversa durada i tipologia, tant en l’àmbit nacional (formació d’adults i centres d’autoaprenentatge de català) com en l’àmbit comunal.

És urgent impulsar les accions de sensibilització i dinamització de la llengua, estrenyent els lligams amb l’empresa privada, per desplegar més convenis de col·laboració que promoguin l’ús del català entre els treballadors dels sectors del comerç, l’hoteleria i la restauració.

Només així mantindrem viu el català.

Ja tenia pràcticament enllestit aquest article quan el dia 6 de febrer es publicava al diari oficial de l’Assemblea Nacional francesa una pregunta parlamentària de la diputada Marine Le Pen sobre el risc de reculada de la llengua francesa al Principat d’Andorra. En espera de la resposta que pugui donar-hi el nou ministre d’Europa i dels Afers Estrangers del govern francès, tenim aquí una altra qüestió lingüística que mereix reflexió: el desequilibri lingüístic a Andorra no és pas entre el català i el francès, sinó entre el castellà, llengua dominant en les relacions socials, i el català i el francès, llengües cada dia més arraconades.

En parlarem en una altra Plaça del Poble.